

విపశ్యన మాసపత్రిక

VOLUME : 2

NO - 8

1, NOV. 2007

(సాధకుల ప్రేరణ కొరకు ఉద్దేశించబడిన తెలుగుమాస పత్రిక)

విపశ్యన అంతర్జాతీయ ధ్యాన కేంద్రం, ధమ్మభేత్, వనస్థలిపురం, హైదరాబాదు - 70

“ధర్మవాణి”

సభ్యే ధమ్మా అనిచ్ఛాతి, యదా పజ్ఞాయ పస్సతి |

అథ నిబ్బిన్దతి దుక్కే, ఏస మగ్గో విసుద్ధియా ||

- ధమ్మపదం - 20/7

నామరూపముల (శరీరచిత్తముల) క్షేత్రము మరియు దానికి

అవల గల నిర్వాణ క్షేత్రము మొత్తమంతా ‘నేను’, ‘నాది’, ‘నా ఆత్మ’ ల నుండి శూన్యమైనది. ఈ సత్యాన్ని సాధకుడు ఎప్పుడైతే అనుభవం ద్వారా చూసి తెలుసుకుంటాడో, అప్పుడు నామరూపాల సకల దుఃఖక్షేత్రం పట్ల వైరాగ్యం కలుగుతుంది. అనగా వాటిపట్ల గల భోక్తాభావం తెగిపోతుంది. ఇదే (చిత్తాన్ని విశుద్ధి చేసే) విశుద్ధి మార్గము.

(గత సంచిక తరువాయి)

ధర్మము - విజ్ఞానము

ప్రొ॥ పి.ఎల్. ధర్, ఐఐటి, న్యూఢిల్లీ - 16

విజ్ఞానము - భౌతికవాదము :

అనాదికాలం నుండి వస్తున్న సాంప్రదాయ విశ్వాసాల ప్రకారం ప్రపంచంలో జరిగే ప్రతినంఘటనా ఏదో ఒక మహత్వపూర్ణమైన పరమ దివ్యశక్తి యొక్క ఇచ్ఛానుసారం జరుగుతోంది. కాని వైజ్ఞానిక పునర్జాగరణము తరువాత వచ్చిన భౌతికవాద వ్యాప్తిలో విజ్ఞానము మహత్వపూర్ణమైన పాత్రవహించింది. ఇది చారిత్రక సత్యం. భౌతికవాదులలో భౌతిక పదార్థమే నిజమైన సత్యమనే నమ్మకం ఉండింది. ఈ విజ్ఞానం పంతొమ్మిదవ శతాబ్దానికి ఎంతో ప్రగతిని సాధించింది. గ్రహాల గతి మొదలుకొని సముద్రంలో లేస్తుండే అలలవరకూగల విశ్వంలోని అన్ని సంఘటనలూ, ప్రకృతి నియమానుసారమే జరుగుతున్నాయని వారు బాగా అర్థం చేసుకోగలిగారు. ఈ సంఘటనలు జరగడానికి ఏదో మహత్వపూర్ణమైన పరమ దివ్యశక్తి యొక్క సహకారం అవసరం లేదనిగూడా వారు దృఢంగా భావించారు. సమస్త ప్రాణుల పుట్టుక డార్విన్ మహాశయుని “జీవరాసుల పరిణామ సిద్ధాంతము” ప్రకారమే జరుగుతోందని వారు వివరించారు. పురోగతిని సాధిస్తూ విజ్ఞానము ఎంతవరకు చేరుకుందంటే, ఏక కణ జీవద్రవము, ప్రోటోప్లాజమ్ (protoplasm) కూడా కొన్ని అనుకూల పరిస్థితులలో నిర్ణీత పదార్థాలైన సత్రజని, మరియు బొగ్గు (carbon) ధాతువుల కలయిక వల్ల జనించగలుగుతుందని అర్థం చేసుకున్నారు. “ఈ సృష్టికంతటికీ మూలకారణం పరమపురుషుడైన ఆ పరమాత్ముడే!” అనే గాఢ నమ్మకాన్ని ఈ వైజ్ఞానిక అవగాహన సమూలంగా కదల్చి వేసింది. వీరి భౌతికవాదము ఎంత పరాకాష్ఠను చేరుకుందంటే, ఆఖరుకు ఈ జీవిత చైతన్యమూ, చిత్తము యొక్క ఆలోచనా సరళిగూడా మన మెదడులోని “కోర్టెక్స్ (cortex)” అనే భాగంలోని “గాంగ్లియోనిక్” కోశాలవల్లే

జరుగుతోందని వైజ్ఞానికులు తెలియజెపుతూ పోయారు. “ఈ బ్రహ్మాండంలో జరిగే ప్రతి సంఘటననూ ఏదో ఒక శక్తి ఆధారంగానో, మరోదో వైజ్ఞానిక సిద్ధాంతం యొక్క ఆధారంగానో తెలుసుకోవచ్చు” అనే దృఢవిశ్వాసం పంతొమ్మిదవ శతాబ్దంలోని వైజ్ఞానికులకుండేది. అలా భౌతికవాదమూ, తమ బుద్ధిపైన ఉండే అనంత విశ్వాసమూ, ఈ రెండూ వైజ్ఞానికులకు సహజ స్వభావం కావడంలో మామూలు మనిషి ఆశ్చర్యపడాల్సింది ఏమీ లేక పోయింది. ఏ విషయం పైనయినా మన బుద్ధికి అంతుపట్టని స్థితి ఒకటి ఉండగలదనీ, బుద్ధికన్నా ఉన్నత స్థితి ఉండగలదనీ ఎవరైనా అభిప్రాయం వెళ్ళబుచ్చితే, ఆ అభిప్రాయం “వైజ్ఞానికపరమైనది కాదు” అనే విశ్వాసం ప్రబలుతూ పోయింది.

కానీ క్రిందటి కొన్ని దశాబ్దాలలో, ఈ పరిస్థితిలో చాలా మార్పు వచ్చింది. సాపేక్షతావాద సిద్ధాంతము (theory of relativity) మరియు క్వాంటమ్ (quantum) సిద్ధాంతాల ప్రగతితో ప్రకృతి గురించిన వైజ్ఞానికుల దృష్టిలో గొప్ప పరివర్తన చోటు చేసుకుంది. క్రిందటి రెండు మూడు దశాబ్దాలలో ఈ విషయంపైన ఎన్నో చర్చలు జరిగాయి. చాలా పుస్తకాలుగూడా వెలువడ్డాయి. మనం చర్చ చేసే విషయంతో ప్రత్యక్ష సంబంధమున్న ఈ సిద్ధాంతాలలోని కొన్ని ముఖ్య అభిప్రాయాలను ఇక్కడ చర్చిద్దాం.

వైజ్ఞానిక పరమైన కొన్ని కొత్తకొత్త ఆలోచనలు :

భౌతిక పదార్థమే నిజమైన సత్యమనే నమ్మకంతో వైజ్ఞానికులు ఎన్నో అన్వేషణలు జరిపారు. పదార్థము ఏ వస్తువులతో తయారు చేయబడినదో తెలుసుకోటానికి అన్వేషణ జరుపుతూ పోయి, ఆఖరుకు పదార్థములోని అన్ని భాగాలలోనున్న అత్యంత సూక్ష్మ మూలకణాలైన ఎలెక్ట్రాను, ప్రోటాను మొదలైన వాటిని వెదికి కనుగొన్నారు. ఈ అన్వేషణలవల్ల

పదార్థము యొక్క రూపము వారి ముందుకు వచ్చింది. ప్రపంచంలోని పదార్థాలన్నీ అత్యంత చిన్న చిన్న కణాల కలయికతో సమకూరాయనీ, ఈ ఆధారభూతమైన చిన్న చిన్న కణాలు, ప్రతి పరమాణువులోనూ ఒక విశిష్టమైన నిర్మాణ రూపంలో ఉన్నాయనీ అర్థమయింది. ఈ నిర్మాణాన్ని సౌరకుటుంబంలోని గ్రహాల నిర్మాణముతో పోల్చవచ్చు. సౌరకుటుంబంలోని మధ్యభాగంలోనున్న సూర్యునిలాగానే, ఈ పరమాణువుల కేంద్రంలో ప్రోటానులు, న్యూట్రానులతో కూడిన ఒక బరువైన కేంద్రముంది. సౌరకుటుంబంలోని గ్రహాలు సూర్యునికి కొంతదూరంలో వేగంగా కొన్ని కక్ష్యలలో తిరుగుతున్నాయి. అలాగే ఎలెక్ట్రానులు గూడా పరమాణువులలోని కేంద్రంలోనున్న బరువైన పదార్థం చుట్టూ కొన్ని కక్ష్యలలో అత్యంత వేగంతో తిరుగుతుంటాయి. అందువల్ల ఈ పరమాణువులలోని అత్యధికభాగము ఖాళీగా ఉంది. మొదట్లో ఈ చిన్న చిన్న కణాలుగూడా భౌతిక పదార్థమేనని అనుకున్నారు. సూర్యకిరణాలు గదిలో ప్రవేశించినపుడు చిన్న చిన్న దుమ్ము(ధూళి)కణాలు ఎలా కనబడుతుంటాయో, పరమాణువులలోని ఈ చిన్న చిన్న భాగాలు గూడా అలాంటి భౌతిక పదార్థమేనని అనుకున్నారు. కానీ తరువాతి పరిశోధనలవల్ల పరమాణువులను గురించిన ఒక కొత్తరూపం ఆకస్మికంగా శాస్త్రజ్ఞుల ముందుకొచ్చింది. ఈ పరిశోధనలవల్ల తేలిందేమంటే, “ఈ కణాలు శక్తిగా మార్పు చెందడమేగాక, శక్తితోనే ఉత్పన్నం కాగలుగుతాయని గూడా తెలిసి వచ్చింది. ఐన్స్టీన్ గారి సాపేక్ష సిద్ధాంతముతో, అంటే పదార్థము మరియు శక్తికి సంబంధించిన సిద్ధాంతముతో (theory of relativity and the relationship between mass and energy) ఈ విషయం నిరూపించబడింది. శక్తికి చలనముంది. దీనివల్ల అది పని చేయగలుగుతోంది. ఇలాగే పదార్థాన్ని గూడా ఒక చలనము గల శక్తిగానే అర్థం చేసుకోవాలి. ఇక్కడ శక్తికణము పదార్థస్వరూపంలో ప్రకటితమౌతోంది. సామాన్యుడి అవగాహన ప్రకారం పదార్థంలో భౌతిక పదార్థము మాత్రమే ఇమిడి ఉంది. కాని పదార్థము యొక్క ఈ శక్తి స్వరూపము మనం సామాన్యంగా అర్థం చేసుకొనే దానికి పూర్తిగా భిన్నమైనది. పదార్థము యొక్క ఈ అవగాహన బుద్ధభగవానుని పలుకులైన, “సభ్యో పజ్జలితో లోకో, సభ్యోలోకో పకంపితో” - “ప్రపంచమంతా తరంగమయమే! అన్ని లోకాలూ శక్తి స్వరూపమైన తరంగ మయమే!” అనే పలుకులతో సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తోంది.

ఐన్స్టీన్ యొక్క సాపేక్షతావాద సిద్ధాంతాన్ని పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవటానికి వైజ్ఞానికులకు ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాలు పడుతుండేమోనని అనిపిస్తోంది. ఈ సిద్ధాంతాన్ని గురించి మాట్లాడుతూ మోన్సోవిస్కి మహాశయుడు ఇలా చెబుతాడు “ఆకాశము-కాలము (space&time) - ఈ రెండూ ఆ దిక్కల సాంతకృత, లేక space-time relationship యొక్క నీడమాత్రమే. దిక్కల సాంతకృత మాత్రమే ఈ జగత్తు యొక్క వాస్తవము” అని ఆయన చెబుతాడు. ఈ విషయాన్ని మనమింతవరకూ సరిగా అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నాం. ఎందుకంటే

ప్రపంచాన్ని మన ఇంద్రియాల ద్వారానే అర్థం చేసుకుంటున్నాము. కాలానికీ, ఆకాశానికీ గల సంబంధాన్ని ఇంద్రియాల ద్వారా మనం అనుభవంలోకి తెచ్చుకోలేము. ఈ సంబంధం ఇంద్రియగ్రాహ్యమైనది కాదు. కాలము-ఆకాశముల మధ్య గల సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకోలేని మన ఇంద్రియాలు, కాలము-ఆకాశములకుగల సంబంధముతో ముడిబడి ఉన్న ఈ ప్రపంచాన్ని అర్థం చేసుకోలేకుండా ఉన్నాయి. ఇంద్రియాలతో మనం కాలాన్నీ, ఆకాశాన్నీ విడివిడిగా మాత్రమే అర్థం చేసుకోగలుగుతున్నాం. ప్రపంచాన్ని గురించిన ఈ అవగాహన సరైనది కాదు. అలా కాకుండా, ఈ ప్రపంచం యొక్క పరమసత్యాన్ని అర్థం చేసుకోవాలంటే ఇంద్రియాలకు అతీతంగా వెళ్ళగలగాలి. మాయారూపమైన ఈ భ్రమజాలాన్నుండి బయటపడగలగాలి. పంతొమ్మిదవ శతాబ్దపు విజ్ఞాన శాస్త్రాలు ఇంద్రియాతీతమైన విషయాలను గుడ్డినమ్మకాలుగా కొట్టి పారేస్తుండేవి కాబట్టి ఈ సశాస్త్రీయ ఆధారము ప్రస్తుత కాలానికి ఎంతో అవసరం.

ఈ మూలకణాలకు మరో విశేషంగూడా ఉంది. మనం చేసే వివిధ ప్రయోగాల పరిస్థితులను బట్టి, ఈ కణాలు వివిధ రూపాలలో దర్శనమిస్తుంటాయి. కొన్ని సాంకేతిక ప్రయోగాలలో ఇవి తరంగాలుగా ప్రవర్తిస్తుంటాయి. మరి కొన్ని ప్రయోగాలలో పదార్థ కణాలుగా ఉంటాయి. వీటిని పరంపరాగతంగా వస్తున్న మన ఆలోచనాధోరణితో అర్థం చేసుకోలేము. అందువల్ల జిజ్ఞాసువులైన వైజ్ఞానికులు వెదికి పట్టుకోడానికి వీటిలో ఒక నిర్దిష్టమైన స్వభావమంటూ ఏమీ లేదేమో అని అనిపిస్తుంది. ఎలక్ట్రానుల గుణధర్మాలను తెలుసుకోడానికి చేసే ప్రయోగాలను బట్టి వాటి ఫలితాలుంటాయని ‘కాపరా’ మహాశయుడంటాడు, ఒక రకమైన ప్రయోగాలలో ఎలెక్ట్రానులు తరంగ రూపంలో వ్యవహరిస్తుంటాయి. మరో రకమైన ప్రయోగాలలో ఇవి పదార్థకణాలుగా వ్యవహరిస్తుంటాయి. మన ఆలోచనలను బట్టి మనం చేసే ప్రయోగాలపై ఈ ఎలెక్ట్రానులను అర్థం చేసుకుంటున్నాము. మన ఆలోచనలతో సంబంధం లేకుండా ఈ ఎలెక్ట్రానులలో తమదంటూ ఒక నిర్దిష్టమైన స్వభావమేమీ లేదని అనిపిస్తుంది. “సర్ జేమ్స్ జీన్స్” మహాశయుడు ఇలా చెబుతాడు. “ఈ బ్రహ్మాండమంతా ఒక విశాలమైన యంత్రంలా కాకుండా, ఒక విశాలమైన ఆలోచనా సరళిగా కనబడుతుంటుంది. బుద్ధిపైన ఆధారపడిన తర్కవిత్తరాలతో కలిగే నిర్దిష్టమైన అభిప్రాయానికి బదులు, ఈ పదార్థ గుణాలకు మన మనసు సృష్టికర్తగా, నిర్వాహకుడిగా ఉంటోంది” అని. “పరమ సత్యాన్ని మన మనసు యొక్క అత్యంత సూక్ష్మస్థాయిలో వెదకాలి” అనేది ఈ మహాశయులందరి అభిప్రాయాలవల్ల స్పష్టమవుతోంది. “పరమ సత్యాన్ని బాహ్యప్రపంచంలో కాక అంతర్జగత్తులోనే వెదకాలి” అనే మన ప్రాచీన మహర్షుల అభిప్రాయానికే వైజ్ఞానికులు గూడా చేరుకున్నట్లుంది. ధర్మాన్ని వివరించిన మహర్షులందరూ ఈ విషయాన్నే ఎల్లప్పుడూ నొక్కి వక్కాణించారు.

ఈ కణాలు ఒక ప్రత్యేక కక్షలో తిరుగుతున్నాయా, లేక అవి తరంగాలుగా ప్రవర్తిస్తున్నాయా అన్నది మన ఇంద్రియాల సహాయంతో తెలుసుకోలేము. ఒక నిర్దిష్ట కక్షలో తిరుగుతున్నప్పుడు అవి పదార్థకణాలుగా ఉంటాయి. కాని తరంగాలుగా ప్రవర్తిస్తున్నప్పుడు, మాధ్యం (medium) లో మాత్రమే చలనముంటుంది. కణగతిని, తరంగ గతిని ఒకే కాలంలో దర్శించుకోవడం వైజ్ఞానికులకు వీలపడదు. ఈ రెండు గుణాలనూ కలిపి తెలిపే పరిమాణ సిద్ధాంతమును (quantum theory) అనుసరించి వీటి స్వభావాన్ని అర్థం చేసుకోవడం జరుగుతోంది. ప్రముఖ వైజ్ఞానికుడైన నీల్స్ బోర్ (Niels Bohr) ఈ సిద్ధాంతాన్ని ఇలా ప్రతిపాదించాడు. “సూక్ష్మ మూలకణాలతో చేసే ఏ ప్రయోగాలలో కూడా వాటిలోని సంపూర్ణ ప్రకృతి స్వభావం తెలిసిరాదు. ప్రత్యేక పరిస్థితులలో వాటి గుణధర్మాలను కొలిచే మన ప్రత్యేక ఉపకారణాలను అనుసరించి ఈ కణాల స్వభావం అర్థమౌతుంటుంది” అని.

ఒక ప్రయోగంలో చేసిన పరిస్థితులను బట్టి లభించిన ఫలితాలు కణము యొక్క గుణాలలోని ఒక అంశాన్ని వెల్లడిచేస్తే, మరో పరిస్థితులలో చేసిన ప్రత్యేక ప్రయోగాలలో లభించిన ఫలితాలు ఇంకో అంశాన్ని వెల్లడి చేస్తాయి. ఇలా వివిధ పరిస్థితులలో చేసే భిన్న భిన్న ప్రయోగాల వల్ల లభించే పరిణామాలు ఈ కణాలలో ఇమిడివున్న పలుగుణాలను వెల్లడి చేస్తూ పోతాయని అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ కణాల గుణాలు, మన దృక్పథం పైన, మనం చూసే చూపుపైన ఆధారపడి ఉంటున్నాయని దీని అర్థం.

ఈ సిద్ధాంతంతో ఒక గంభీర సామాజిక, తాత్విక సారాన్ని వెలికితీయవచ్చు. ఇది ప్రజ్ఞావంతులైన మన ప్రాచీన మహర్షుల పలుకులకు ఎంతో బలాన్ని చేకూరుస్తోంది. వారు చెప్పిందేమంటే, “అరే బాబులూ, ఈ ఇంద్రియాల ద్వారా సత్యాన్ని తెలుసుకోడానికి చేసే మన ప్రయత్నాలన్నీ పుట్టుగుడ్డివారైన ఐదుగురు అంధులు, ఏనుగు యొక్క వివిధ భాగాలను తడిమి, ఏనుగును వర్ణించిన రీతిలో ఉంటుంది. వారికి దానిని గురించిన సరైన సమగ్ర అవగాహన ఎప్పటికీ ఉండలేదు. ఈ విధంగానే ఉపకరణాల ద్వారా లభించిన జ్ఞానం, పదార్థం యొక్క వివిధ అంశాలను తెలుపుతాయి కాని, ఆ సత్యం యొక్క సమగ్ర సంపూర్ణ జ్ఞానాన్ని ఇవ్వలేవు” అని. సంపూర్ణ సత్యాన్ని అర్థం చేసుకోవాలంటే ఆ మహర్షులు తెలిపిన ప్రత్యక్షానుభూతి, లేక స్వీయానుభూతి మార్గంలో మనం పయనించాలి. ఇది అత్యవసరం. అందువల్ల పరమ సత్యాన్ని సాక్షాత్కారం చేసుకోవటానికీ, పదార్థం యొక్క అంతిమ సత్యాన్ని గ్రహించటానికీ మన మనసే ముఖ్యం. మనసు నిశ్చలమూ, నిర్మలమూగున్నప్పుడే అది సూక్ష్మగ్రాహికాగలుగుతుంది. దీనికి ధర్మ నిష్ఠ, విపశ్యన ఎంతో అవసరం.

ఈ సిద్ధాంతము సమాజానికి సూచించేదేమంటే, “బయటికి పరస్పర విరుద్ధంగా కనపడే విషయాలు నిజానికి ఒకే సత్యాన్ని వివిధ కోణాలలో

దర్శించుకోవడమే జరుగుతోంది” అని. సత్యాన్ని అన్ని వైపుల నుండి చూడడం వల్ల మనకు ఆ సత్యం యొక్క సమగ్ర స్వరూపం అవగాహనలోనికి వస్తుంది. ఒక వైపునుండి చూసిన దృశ్యం మరో వైపునుండి చూసిన దృశ్యాన్ని పూర్తి చేస్తుందనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలోనే మన తెలివి తేటలు ఇమిడి వున్నాయి. ఈ ఆధునిక యుగంలో, పైపై విభేదాలను పట్టుకొని సమాజంలో వివిధ సంఘర్షణలు, కొట్లాటలు, పరస్పర దుర్భావనలూ చెలరేగుతున్నాయి. ఆ విభేదాలన్నీ పరమసత్యం యొక్క పలు దృక్కోణాలు మాత్రమేనని తెలిపే ఈ సిద్ధాంతము మనము సమాజంలో పరస్పరసద్భావనతో, సౌభ్రాతృత్వముతో, మైత్రితో మెలగాలనే సందేశాన్నిస్తుంది. ఈ సిద్ధాంతాన్ని చిన్న పిల్లలకు చిన్నప్పటినుండే విద్యాలయాల్లో నేర్పాలనేది నీల్స్ బోర్ మహాశయుని యొక్క హృదయపూర్వక ఆకాంక్ష. ఈ సమగ్ర దృష్టితో వారు సద్భావపూర్వక నవ సమాజ నిర్మాణాన్ని చేయగలుగుతారు.

విజ్ఞానం యొక్క వివిధ పరంపరలైన జీవవిజ్ఞానము, మనోవిజ్ఞానము, రసాయనిక విజ్ఞానము, శబ్ద విజ్ఞానముల వికాసము కూడా ఒక కొత్త దృక్కోణానికి జన్మనిచ్చాయి. ఇవన్నీ శుద్ధ భౌతికవాదానికి వ్యతిరేకంగా ఉండడమే గాక, మన ప్రాచీన మహర్షుల ఆలోచనలను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాయి. అతీత అంతర్దృష్టితో వారు తెలుసుకున్న విషయాలు సామాన్య ప్రజలకు అర్థమయ్యేవి కావు. కాని ఇప్పటి వైజ్ఞానిక ఆవిష్కరణల ఆధారంగా వారు తమ అంతర్దృష్టితో తెలిపిన విషయాలను సులభంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.

దీనికి ఉదాహరణగా మనం “అనాత్మబోధ” యొక్క పరమ సత్యాన్నే తీసుకుందాం. ఈ మూల సత్యము, ఇంద్రియాలపై ఆధారపడి అర్థం చేసుకొనే మామూలు ప్రజలకు అర్థం కాని విషయం. “పదార్థం యొక్క మౌలిక స్వభావం శక్తి స్వరూపమే” అని ఈ ఆధునిక విజ్ఞాన శాస్త్రాలు చెప్పినప్పుడు, “ప్రాణము” కూడా మరేదో కాదు. అది కూడా కదలికలతో కూడిన ఒక ప్రక్రియ మాత్రమేనని సులభంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఈ అవగాహనతో మనం “అనాత్మ బోధ”ను కొంచెం అర్థం చేసుకోవచ్చు. స్థూలంగా ఉన్న మన శరీరమే, “నేను”, “నాది” అనుకొనే ఈ వ్యక్తిత్వం ఒక భ్రమ మాత్రమేనని అర్థమవుతుంది.

ఇలాగే ఆధునిక జీవవిజ్ఞానశాస్త్రము ఏమని చెబుతోందంటే, “మనము పది సంఖ్యను పది సంఖ్యతో 28 సార్లు గుణిస్తే ఎంత పెద్ద సంఖ్య లభిస్తుందో, మన శరీరంలో దాదాపు అన్ని పరమాణువులున్నాయనీ, వాటిలో 98 శాతపు పరమాణువులు ఇరుగు పొరుగున ఉన్న మానవులతోను, చెట్లూ-చేమలతోను, పశు-పక్ష్యాదులతోనే కాక, సమస్త సజీవ-నిర్జీవ పదార్థాలతో పాటు మార్పు చెందుతున్నాయి. అందువల్ల తమకు తాముగా ఒక పరిమితిలో ప్రత్యేకంగా ఉన్నట్లుగా కనిపించే వివిధ జీవరాసులు, వాస్తవంలో నిజంగా ఒకే జీవధార యొక్క భాగాలని స్పష్టమవుతోంది.

ఆధునిక అణుజీవవిజ్ఞానము మన వ్యక్తిత్వ బేధాలను జన్యువుల (genes) లోని బేధాలతో అర్థం చేసుకుంటోంది. కాని ఇక్కడగూడా జన్యువుల నిర్మాణక్రమం ఒకేలాగుంటుందని మనం చూస్తున్నాం. కర్బనము, ఉదజని, ప్రాణవాయువుల (carbon, hydrogen and oxygen) ల అనేక వేల పరమాణువులు కలిసి ఈ జీవాణువు తయారవుతోంది. ఈ జీవాణువు బాహ్య వాతావరణము వల్ల నిరంతరము మార్పు చెందుతూనే ఉంటుంది. ఈ విధంగా చూసినా గూడా, మన ఉనికి నిరంతరము మార్పుచెందుతుండే అణువుల నిర్మాణక్రమం మాత్రమేనని స్పష్టమౌతుంది. ఇవి ఒక రీతిలో సమకూర్చబడి నిరంతరము మార్పుచెందుతుండే అణు సముదాయము మాత్రమేనని స్పష్టమౌతుంది. దీనినే హైసెన్ బర్గ్ మహాశయుడు ఇలా ప్రతిపాదిస్తాడు. “ఏ సూక్ష్మకణం యొక్క స్థితిని గూడా నిశ్చిత రూపంలో చెప్పలేము. పరిమాణ సిద్ధాంతపు స్థాయిలో (according to quantum theory) విడివిడిగా ఉన్నాయని అనిపిస్తున్న సమస్త ప్రమాణాలు (units) గూడా ఒకదానితో మరొకటి కలిసి ఉన్నాయి”. ఫ్రీట్జోఫ్ కాపరాగారి మాటలలో, “ఈ పరిమాణ క్షేత్రమంతా (quantum field) పరిస్థితులపై ఆధారపడిన ఒక భౌతిక ప్రమాణము మాత్రమే. ఇది చిన్నదానిగా మనం ఊహిస్తున్న ప్రమాణము కాక సతతము సర్వవ్యాపితమైన మాధ్యమం”. భౌతిక పదార్థములా కనబడే ఈ కణాలు ఆ క్షేత్రంలోని స్థానియ ఘనత్వం (local solidity) మూలంగా ప్రకటితమవుతుంటాయి. వీటి ఘనత్వంలో నిరంతరం మార్పు జరుగుతుంటోంది. కాబట్టి కణాలు నిరంతరం తమ ఉనికిని కోల్పోతూ ఈ సర్వవ్యాపిత క్షేత్రంలో విలీనమైపోతుంటాయి. ఈ క్వాంటమ్ క్షేత్రము వ్యక్తముకాని ఒక సత్యము. ఇది ఇంద్రియాతీతమైన పరమ సత్యానికి సమీపమైనది. విద్యుత్ చుంబకీయ క్షేత్రము (electro-magnetic field) గూడా

క్వాంటమ్ క్షేత్రానికి ఉపసముదాయం లాంటిది. ఈ క్షేత్రం ద్వారా ప్రతి ఇంట్లోనూ ఉంటున్న టెలివిజన్లో సజీవ వ్యక్తులున్నారనే భ్రమ మనకు ఉంటోంది. క్వాంటమ్ క్షేత్రము గూడా ఇలాంటి భ్రమనే కలుగజేస్తుంటుంది. “నేను” ఉన్నాను అనే భ్రమ కలుగజేస్తుంది. ఇదే “అనాత్మ బోధ” యొక్క సారము.

విజ్ఞానము మరియు ధర్మానికి ఉన్న సంబంధాన్ని “అల్బర్ట్ ఐన్స్టీన్” గారు తన సుందర వాక్యాలలో ఇలా తెలియజేశాడు. “ధర్మం లేని విజ్ఞానం గుడ్డిది. ఎందుకంటే మనం ఏమి చేయాలో తెలియజేసే దృష్టిని ధర్మం మనకు ప్రసాదిస్తుంది. ఆ నిర్దేశాలకు అనుగుణంగా కార్యాన్ని చేయగలిగే సామర్థ్యాన్ని విజ్ఞానం ప్రసాదిస్తుంది”. వైజ్ఞానిక క్షేత్రంలో జరిగిన వికాసము మనకు అత్యధిక సామర్థ్యాన్ని, శక్తులనూ ప్రసాదించింది. కాని ఈ శక్తి సామర్థ్యాలు ఎంత మేలు చేయగలుగుతాయో, అంత చెడుగూడా చేయగలుగుతాయి. ఇప్పుడు అత్యవసరమైనదేమంటే, మనకు విజ్ఞానము వల్ల లభించిన శక్తులను సంపూర్ణ మానవజాతి హితానికి ఎలా ఉపయోగించాలి అనే ప్రశ్నే! ఈ పనిని మనం చేయకపోతే మానవజాతి ఈ శక్తులను దురుపయోగ పరచుకొని తమ మనుగడకే ముప్పు తెచ్చుకొనే పరిస్థితి రావచ్చు.

మనోశుద్ధితో ధర్మనిష్ఠలమై జీవితాలను గడిపినప్పుడే, ఈ శక్తులను మానవ హితానికి మనం ఉపయోగించుకోగలుగుతాం. అందువల్ల మనం శీలాన్ని సదా పాలిస్తూ, సమాధి అభ్యాసం కోసం ఇంద్రియాలను వశంలోకి తెచ్చుకుంటూ పోదాం. చిత్తాన్ని ‘విపశ్యన’ లాంటి సులభమైన విద్యతో నిర్మలం చేసుకుంటూ పోదాం!

సమాప్తం.

భవతు సబ్బ మజ్జలం

(విపశ్యన హిందీ మాసపత్రిక 5, మార్చి 1996కు తెలుగు అనువాదం)

సంవత్సర చందా రూ. 50/-, 5 సంవత్సరముల చందా రూ. 400/- ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపి పత్రికను పొందగలరు.
విపశ్యన తెలుగు మాసపత్రిక,
 విపశ్యన అంతర్జాతీయ ధ్యాన కేంద్రం, నాగార్జున సాగర్ రోడ్, వనస్థలిపురం, హైదరాబాదు - 500 070. ఫోన్ : 24240290 (అశ్రమం).
 (ఆఫీసు పనిచేయు వేళలు : ఉదయం 9 గం||ల నుండి సాయంత్రం 5 గం||ల వరకు)

Postal Reg. HSE 864/2007-2009 RNI Reg. No. APTEL/2006/17745

PRINTED MATTER

TO

If Undelivered please return to:
VIPASSANA INTERNATIONAL MEDITATION CENTRE,
 12/3KM, Nagarjuna Sagar Road, Saheb Nagar, Vanasthalipuram,
 HYDERABAD - 500 070.
 Website : www.vri.dhamma.org
 E-mail : info@khetta.dhamma.org